

21. 11. 1994

**POSELSTVÍ SVATÉHO OTCE
JANA PAVLA II.
K OSLAVĚ TŘETÍHO
SVĚTOVÉHO DNE NEMOCNÝCH
11.ÚNORA 1995**

1. Ježíšovy činy, jimiž přinášel spásu „všem, kdo byli v zajetí zla“ (*Římský misál*) vždy nacházely významné pokračování v péči církve o nemocné. Svou péči trpícím prokazuje mnoha způsoby, z nichž v současné době nabývá velkého významu ustavení *Světového dne nemocných*. Tato iniciativa se setkala s velkým ohlasem u všech lidí, kterým leží na srdci lidské utrpení, a jejím cílem je nově podněcovat pastorační a charitativní činnost křesťanského společenství, aby se tak posilovala jeho účinná a významná přítomnost ve společnosti.

Toto je mimořádně naléhavá potřeba naší doby, v níž jsou celé národy nesmírně těžce zkoušeny v důsledku krutých konfliktů, za něž často platí nejvyšší cenu právě ti slabí. Musíme si přiznat, že naše společnost „by si měla uvědomit, že je z různých hledisek *civilizací nemocnou*, která v člověku působí hluboké a škodlivé změny.“ (*List rodinám*, 20)

Je *nemocná* zvráceným egoismem, individualistickým utilitarismem, který často bývá uváděn jako životní vzor, negací nebo lhostejností, která se nezřídka projevuje v souvislosti s transcendentním osudem člověka, krizí duchovních a morálních hodnot, kterou je lidstvo silně znepokojeno. „Patologický stav“ ducha není o nic méně nebezpečnější než „patologický stav“ těla, a oba na sebe vzájemně působí.

2. V poselství k loňskému Světovému dni nemocných jsem chtěl připomenout desáté výročí vydání apoštolského listu *Salvifici doloris*, který se zabývá křesťanským významem lidského utrpení. Letos bych chtěl při téže příležitosti obrátit pozornost na blížící se desáté výročí jiné církevní události, která má pro pastorační péči o nemocné mimořádný význam. S motu proprio *Dolentium hominum* jsem totiž 11. února 1985 ustavil Papežskou komisi, která se později stala Papežskou radou pro pracovníky ve zdravotnictví a která množstvím rozmanitých iniciativ „projevuje horlivou péči církve o nemocné, když pomáhá těm, kdo nemocným a trpícím slouží, aby jejich apoštolát milosrdenství stále lépe vyhovoval novým požadavkům.“ (Apoštolská konstituce *Pastor bonus*, čl.152)

Nejdůležitější setkání blížícího se Světového dne nemocných, který si připomeneme 11. února 1995, se odehraje na africkém kontinentě ve svatyni Panny Marie Královny míru v Yamoussoukro ve státě Pobřeží slonoviny. Toto církevní setkání bude duchovně spjato se zvláštním zasedáním pro Afriku, které se bude konat v rámci biskupské synody. Zároveň bude také příležitostí k účasti na radosti církve Pobřeží slonoviny, která si připomíná sté výročí příchodu prvních misionářů.

Setkání na africkém kontinentě při oslavě tak významného výročí a navíc v mariánské svatyni v Yamoussoukro nás vybízí k zamyšlení nad *vztahem mezi bolestí a mírem*. Tento vztah je velice hluboký: když není mír, šíří se utrpení a smrt mezi lidmi rozpíná svou moc. Ve společnosti se stejně jako ve společenství rodiny nedostatek vůle k pokoji a porozumění projevuje znásobením atentátů na život, zatímco neodmyslitelnou podmínkou budování osobního i sociálního pokoje je služba životu, jeho podpora a obrana i za ceny osobní oběti.

3. Na prahu třetího tisíciletí je mír bohužel stále ještě daleko a řada znamení nasvědčuje, že bychom se mu mohli ještě více vzdálit. Odhalení příčin a hledání prostředků k jejich nápravě se nezřídka jeví jako obtížné. Dokonce i mezi křesťany někdy dochází ke krvavým bratrovražedným bojům. Avšak ti, kdo s otevřeným srdcem naslouchají evangeliu, musí neúnavně připomínat sami sobě i ostatním povinnost usilovat o odpuštění a smíření. Společně s nemocnými ze všech částí světa jsou povoláni, aby na oltář své každodenní modlitby, kterou s chvěním pronášejí, přinesli oběť utrpení, které Kristus přijal jako prostředek vykoupení a spásy lidstva.

Pramenem pokoje je Kristův kříž, v němž jsme všichni byli spaseni. Křesťan - povolán ke spojení s Kristem (srov. Kol 1,24) a k tomu, aby jako Kristus trpěl (srov. Lk 9,23; 21,12-19; Jan 15,18-21) - přijetím a obětováním svého utrpení hlásá konstruktivní moc kříže. Je-li totiž válka a rozdělení plodem násilí a hříchu, pokoj je plodem spravedlnosti a lásky, jejichž vrcholem je ušlechtilá oběť vlastního utrpení, která - je-li to nutné - se nezastaví ani před darováním vlastního života ve spojení s Kristem. „Čím víc je člověk ohrožen hříchem, čím víc ho různé hříchy dnešního světa tísní, tím výraznější je síla lidského utrpení. Proto církev cítí tím naléhavější nutnost obracet se pro spásu světa na lidská utrpení.“ (Apoštolský list *Salvifici doloris*, 27)

4. Docenění utrpení a jeho obětování pro spásu světa jsou samy o sobě činem a posláním pokoje, neboť z odvážného svědectví slabých, nemocných a trpících může vytrysknout největší příspěvek k míru. Utrpení totiž probouzí hlubší duchovní společenství; na jedné straně napomáhá k opětovnému zvýšení kvality života a na druhé k přesvědčenému úsilí o mír mezi lidmi.

Věřící člověk ví, že tím, že se připojí ke Kristovu utrpení, stává se pravým tvůrcem pokoje. Je to neprozkoumatelné tajemství, jehož plody jsou však jasně patrné v dějinách církve a zejména v životě světců. Existuje-li utrpení, jehož následkem je smrt, je tu však podle Božího plánu také utrpení, které přivádí k obrácení a proměně lidského srdce (srov. 2 Kor 7,10): je to utrpení, které tím, že na vlastním těle doplňuje to, „co zbývá“ ke Kristovu utrpení (srov. Kol 1,24), stává se tak důvodem a pramenem radosti, protože se z něj rodí život a pokoj.

5. Drazí bratři a sestry, kteří trpíte na těle a na duchu, přeji vám všem, abyste dokázali rozeznat a přijmout *Boží povolání k tomu, abyste se obětováním své bolesti stali tvůrci pokoje*. Není lehké odpovědět na tak náročné povolání. Neustále a s důvěrou upírejte svůj pohled na Ježíše, „trpícího Služebníka“, a od něj žádejte sílu, abyste mohli zkoušku, která na vás doléhá, proměnit v dar. S důvěrou naslouchejte jeho hlasu, který každému z vás opakuje: „Pojďte ke mně, všichni, kdo se lopotíte a jste obtíženi, a já vás občerstvím.“ (Mt 11,28)

Kéž Panna Maria, Matka Bolestná a Královna míru, vyprosí každému věřícímu dar pevné víry, kterou svět nesmírně naléhavě potřebuje. Díky ní totiž budou síly zla, nenávisti a vzájemných sporů odzbrojeny obětí slabých a nemocných, která je spjata s velikonočním tajemstvím Krista Vykupitele.

6. Nyní se obracím na vás, lékaři, zdravotníci, členové dobrovolných sdružení a skupin, kteří sloužíte nemocným. Vaše dílo bude skutečným svědectvím a konkrétním skutkem pokoje, jestliže budete ochotni poskytovat opravdovou lásku těm, s nimiž přicházíte do styku, a jestliže jako věřící v nich dokážete cítit přítomnost samotného Krista. Tato výzva zcela mimořádným způsobem platí kněžím, řeholníkům a řeholnicím, kteří jsou díky charismatu svého institutu nebo určité formě apoštolátu přímo zapojeni do pastorační péče o nemocné.

Chci vám vyjádřit hluboké ocenění za vše, co v sebezáporu a s ušlechtilou obětavostí konáte, a zároveň i přání, aby ti, kdo na sebe přijímají lékařskou profesi a profese s ní spojené, tak činili s nadšením a velkodušnou ochotou, a prosím Pána žní, aby vyslal četné a svaté dělníky na rozlehlé pole zdravotnictví, které má pro hlásání evangelia a svědectví o něm tak velký význam.

Maria, Matka trpících, ať stojí po boku všem, kdo jsou zkoušeni, a posiluje úsilí těch, kdo svůj život věnují službě nemocným.

S těmito pocity vám, drazí nemocní, a všem, kdo vám jsou jakýmkoli způsobem nablízku ve vašich četných hmotných i duchovních potřebách, ze srdce uděluji zvláštní apoštolské požehnání.

Ve Vatikánu 21. listopadu roku 1994, v sedmnáctém roce pontifikátu.

Joannes Paulus II